

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto . . . \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

The only Slovenian daily
in the United States
Issued every day except
Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 219. — ŠTEV. 219.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 17, 1912. — TOREK, 17. KIMOVCIA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX.

Iz delavskega sveta. Splošen štrajk preti.

Člani organizacije premogarjev, United Mine Workers of America, ga nameravajo proglasiti.

V WEST VIRGINIJI.

White, predsednik omenjene organizacije, je poklical glavne uradnike na posvetovanje.

Charleston, W. Va., 16. sept. — Trmoglavost lastnikov premogovih rogov v Kanawha premogarskem okraju je brezmejna. Guverner te države je predlagal, da naj se potom razsodišča konča delavski borbo, ki traja že od meseca aprila. Premogarski delavci so se zadovoljili s tem načrtom, ne pa delodajalci.

Oskaloosa, Ia., 16. sept. — John P. White, predsednik United Mine Workers, je obvestil danes gl. uradnike te organizacije, da pridejo jutri na sestanek. Posvetovanje se bodo o položaju v West Virginiji, kjer vlada vojno pravo. Predsednik White je naznanil nadalje, da bodo odredili glavni uradniki unije splošen štrajk vseh premogarjev v West Virginiji, ako se lastniki rogov še nadalje upirajo pritruditi načrtu guvernerja Glascocka za poravnavo nesoglasij razsodiščnim potom.

V West Virginiji preti torej nastati velika delavska borba, ako bo proglasen splošen štrajk. Te nevarnosti najbrže ne bo mogoče odvrniti; premogarski mogotci namreč iščejo skebov povsod. Iz New Yorka se odpelje vsak dan veliko delavcev, ki so bili ali zabljeni pod kako prevezo, da so odšli v W. Va., ali so pa skelbi po poklicu. Kdor ne škodovati svojim sodelavcem, naj tedaj ne hodi v W. Va.

Umrtilitev morilca.

Auburn, N. Y., 16. sept. — Jamesa Williams, zaradi umora na smrt obsojenega, so umrtili danes v državnem zaporu potom elektrike. Z besedami "Ne umorite me!" je upiral oboje v spremstvu duhovnikov in stražnikov v dvorano. S silo so ga posadili na stol in električni tok mu je pretrgal nit življenja. Umrtilitev je bila popolna. Williams, kateri je bil črnc, je lansko leto ubil starega farmerja Duffy in poskušal potem posiliti njegovo vnukinjo.

Milijone so izgubili farmerji v Kansas.

Salina, Kans., 16. sept. — Po računih, katere sta izdelala dr. W. S. Schoeleben, šef živinorazredniškega departmana in dr. E. H. Webster, ravnatelj poizkusne postaje na državnih šoli za poljedelstvo, znašajo vse izgube farmerjev najmanj šest milijonov dolarjev, ker je bolezen pokončala tisoče in tisoče konj. V zapadnem delu Kansasa je poginilo 20.000 konj zaradi bolezni v hrbenici; že samo tukaj znaša izguba dva milijona dolarjev. Poznejša škoda, ker bode manjkalo konj za kmečka dela, je preračunjena na štiri milijone dolarjev.

Maščevalca svoje časti.

Colfax, Wash., 16. sept. — Na nekem sprejemu sta 25letni Wesley Brownell in njegova 17letna žena Winnie ustrčila očma mlade žene A. Newsa. Oba sta se potem svojevolično priglasišla oblastim. Žena je pojasnila, da jo je njen oči silil k sramotnemu občevanju z njim in drugimi moškimi.

Sprava v zraku.

Prejšnji teden je sodišče dovolilo zrakoplovec George Beatty, da se je za en mesec ločil od svoje žene, ker sta žela v prepiru. V nedeljo sta se pa v velikem viharju vzdignila v zrak in prišla popolnoma spravljena na zemljo.

Politična kampanja. Ovacije za Wilsona.

Demokratskega predsedniškega kandidata so pozdravljali sicer lepo, toda navdušenja ni.

PROTI ROOSEVELTU.

Wilson pravi, da "Teddy" samo obljubljuje; danes se vrše v naši državi primarne volitve.

Chicago, Ill., 16. sept. — Danes je prišel semkaj demokratski kandidat za predsedniško mesto, guv. Wilson. Na poti skozi Ohio in Indiano v Sioux City čez Chicago je bil deležen lepih pozdravov in ovacij, posebnega navdušenja pa ni opaziti med ljudstvom zanj. V nekem svojem govoru je izjavil, da Roosevelt obljubi, kar kdo hoče, da pa ni misli na izpolnitev svojih obljub. Trdil je tudi, da legalizuje Rooseveltov program monopole in truste. Da bi hoteli demokratski škodovati trgovini in industriji, je označil s smešno trditvijo. Od tukaj je odpotoval guv. Wilson v Sioux City, Iowa.

Beverly, Mass., 16. septemb. — Medtem, ko sta Wilson in Roosevelt na agitacijskem potovanju, je igral danes predsednik Taft golf, popoldne si je ogledal neko ožerejo in dobil ugodna politična poročila.

Los Angeles, Cal., 16. sept. — Col. Roosevelt je bil danes deležen navdušenih ovacij. Zvečer je govoril, in je takoj začetkom izjavil, da hoče uljudno govoriti o Wilsonu. Izjavil je, da je dobil Wilson svojo politično učenost iz knjig, nakar si je privoščil še Tafta.

Danes se vršijo prve jesenske primarne volitve pod novimi volilnimi postavami. Imenovanj bodo kandidati za kongres, senat in assembly, ali bolje rečeno, potrjen bo tikel, ki sta ga postavili stari stranki. Borba za podstvo v distriktih je bila izvajena že pri pomladanskih primarnih volitvah. Danes bodo imenovani samo še delegati za državno konvencijo.

Napad v gorah.

Mineral Bluff, Ga., 16. sept. — Več neznanecv je naenkrat začelo streljati na Hughesa, priprostegega farmerja v Rock Creek Distriktu. Njegova žena ga je z otrokom v naročju branila pred smrtonosnimi krogli — pa zastoj. Hughesa so ustrelili. Morilec se s smrtno zapretili ženi, če bi kakega izmed njih izdala.

Avstrijski cesar in papež.

Povodom na Dunaju se vršeeča evharističnega kongresa sta poslala cesar Franc Josip I. in papež Pij drug drugemu prisrčne brzojavke.

Denarje v staro domovino

politjamo:

50 kron	za \$ 10.35
100 kron	za 20.50
200 kron	za 41.00
500 kron	za 102.50
1000 kron	za 204.00
5000 kron	za 1018.00

Politarina je vsteta pri teh svojih. Doma se nekasane svoje popolnoma izplačajo brez vsajne odbitka.

Naslednje denarne politjate izplačuje c. kr. poštini hranilni urad v 11 do 12 dne.

Denarje nam poslati je najprej dnevno do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pisnu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKHER

6 Cortlandt St., New York, N. Y.
6164 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, O.

Tiskovna postava na- gobčnik za časopise.

Glavni poštar Hitchcock je izdal potrebna navodila za izvedbo zakona glede časopisov.

STROŽJE DOLOČBE.

Izdajatelji morajo vsako leto po dvakrat naznaniti lastnike, izdajatelje, urednike itd.

Washington, D. C., 16. sept. — Glavni poštni mojster Hitchcock je izdal danes potrebna navodila za izvedbo zakona za liste in periodične publikacije. V tovrstno je razposlal vsem izdajateljem formulirje, ki morajo biti vrnjeni do 1. oktobra. Postava določa, da mora poslati vsak izdajatelj 1. oktobra in 1. aprila vsako leto glavnemu poštarju zapriseženo izjavo z imeni in naslovi lastnika, izdajatelja, glavnega urednika, mestnega urednika in poslovodje, drugače izgubi poštni debit. Ta odločba se tiče časopisov, sploh periodično izhajajočih publikacij, razum verskih, temperenčnih in znanstvenih publikacij, ter glasil bratovščin. V slučaju korporacije, mora naznaniti lastnik imena in lastnike več kakor enega odstotka delnic, bondov in drugih sekuritet; dnevnikarji morajo naznaniti povprečno plačano cirkulacijo za prejšnjih šest mesecev.

Vse uredniško ali katerokoli drugo v kakem listu ali magazinu objavljeno čtivo, za katerega objavo je bilo sprejeto ali objubljeno poročilo, mora imeti zaznemek "advertisement". Kogar dobi, da se ne ravnava po tem, mu naložijo denarno globo od \$50—\$500. Dne 1. julija 1912 je bilo 26.144 listov, ki imajo pravico 2. razreda poštne odprave. In sicer je bilo 2514 dnevnikov, 17.217 tednikov, 5277 mesečnikov, 1363 četrtletnikov in 1785 publikacij drugih periodov izdaje. Po novem zakonu bodo prizadeti vsi ti listi, izimši glasil bratovščin, ter temperenčnih in znanstvenih publikacij.

K slučaju Mrs. Szabo.

Avstro-ogrski konzulat v New Yorku je dobil sodno prepoved, da sedaj odvetnik Gibson ne more razpolagati s zapuščino umorjene ali utonile Mrs. Szabo.

Danes pričakujejo prihoda brata Mrs. Szabo, Franc Menchick, ki prinese neovrgljive dokazne, da je Mrs. Szabo njegova sestra, in da je umrla njuna mati že pred dvema leti na Dunaju. S tem je sedaj ovržena trditev odvetnika Gibsona, da biva mati njegove klientinje v New Yorku, ter je vrh tega podan nagib za eventualni umor.

Policijski škandal.

"Gyp the Blood" in "Lefty Louie" sta bila pripeljana pred sodnika Goffa, ki je odgodil njun zagovor na jutri. Njuni ženi in Max Kahn ostanejo v zaporih.

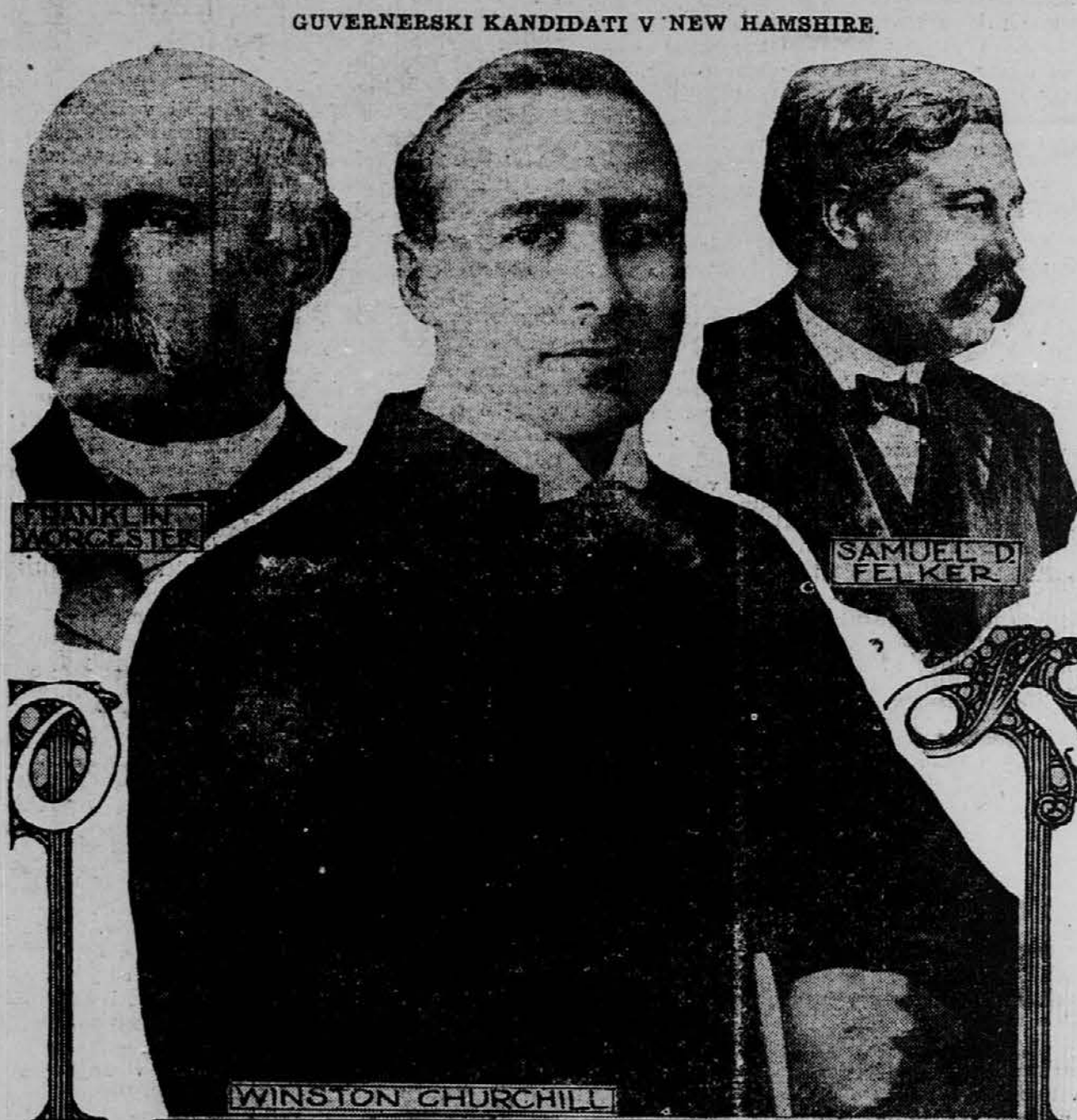
Na predlog pomožnega državnega pravdnika Mossa je upeljal sodnik takozvano John Doe postopanje v svrhu ugotovitve, ali so res na policiji zatajili nekaj pisem, najdenih v stanovanju v soboto prijetih Rosenthalovih morilcev.

Bubonska kuga v Hamburgu.

V pristanišču Hamburg sta se pojavila dva slučaja bubonske kuge. Ukrenjeno je vse potrebno, da se ta bolezen ne razširi.

Morilec Spencer umrten.

Boston, Mass., 17. sept. — Bertrama Spencerja, kateri je umoril učiteljico Marto Z. Blackstone so danes usmrtili potom elektrike. V devetih minutah so ga spoznali zdravniki za mrtvega.

Republikanci, demokrati in progresivci so že imenovali svoje kandidate za gubernerski urad države New Hampshire. Franklin Worcester je republikanski kandidat, Samuel D. Felker demokrat, Winston Churchill je pa kandidat progresivcev.

Amerikanski mornarji napadeni v Nicaragui.

Na mornarje s topničarke "Tacoma" je bilo v Bluefields od-danih več strelcev. Nikdo zadet.

NAPADALCI RAZGNANI.

V Bluefields, kakor tudi v krajih Nicarague, je opaziti Amerikancem sovražno gibanje.

Bluefield, Nicaragua, 16. sept. — Povodom proslave proglašenja neodvisnosti Osemdne Amerike je prišlo tukaj do demonstracij proti Združenim državam. Tekom iz-gredov so večerj zvečer na ulicah streljali na amerikanske mornarje s topničarke "Tacoma". Takoj se je nabrala velika množica, za nekaj časa je bilo videti, kakor da pride do krvoprelitja. Poročnik Lowel je hitro prišel s 60 možmi in razgnal demonstrante. Od mornarjev ni bil nikdo ranjen.

Amerikanci so celo noč stražili po mestu. Danes zjutraj je vladal mir, toda vsakomur je jasno, da je položaj kritičen. Tukaj, kakor tudi v drugih krajih, vlada Amerikancem sovražno razpoloženje. V tujakšnjih listih so izšli Amerikance sramotilni članki. Razum iz-gredov preteklo noč od začetka sedanjega revolucije ni bilo nerednosti na atlantski obali Nicara-gue.

Iz departamenta za mornarico v Washingtonu naznanjajo, da vsled krize v Washingtonu ne bo revije pacifiškega brodovja v San Francisco, Cal.

Trgovci s človeškim mesom.

Med 32 osebam, proti katerim je dvignila večerj velika porota v Detroit, Mich. obtožbe, jih je 20 trgovcev s človeškim mesom.

Mladenka zrakoplovka.

Včeraj je dobila Miss Bernetta Adams Miller, 22 let stara, iz Canton, O., po uspešnih poletih v Westbury, L. I. dovoljenje za zrakoplovbo.

Nevernost radi Panama nam prerokuje Anglija.

Poročevalec "London Times" za-trjuje, da more biti prekop za slučaj vojne usoden za U. S. A.

NIČ NOVEGA.

V oficijelnih krogih v Washing-tonu pravijo, da ta trditve sicer ni nova, a neutemeljena.

London, Anglija, 16. sept. — Ugodno pozornost je vzbudil tu-kaj nek članek v "London Times". V članku izpod peresa "Times-ovega" poročevalca v Panami je govor o nevernosti, ki prete v slučaju vojne Združenim drža-vam. Popolnoma v nasprotju s mnenjem, da je potom prekopa mogoča koncentracija atlantskega in pacifiškega vojnega brodovja, zatrdjuje poročevalec omenjenega lista, da more biti ravno ta okol-nost poguba Zdr. drž.

Poročevalec izvaja v svojem članku sledeče: "Legla nekaterih otočnih skupin na pacifiški strani prekopa omogočuje, da se tam zbere celo vojno brodovje sovraž-nika, ki bi mogel kmalu skozi prekop in na drugo stran, čim je v vohod. Samo močno utrjenje prekopa more izključiti to popolnoma možno strategično potezo." Po poročevalčevem mnenju je te-daj vlada Združenih držav prisiljena zgraditi zelo močno vojno brodovje, da si obdrži prekop in s tem tudi njegovo važnost.

Washington, D. C., 16. sept. — V tujakšnjih oficijelnih krogih izjavljajo, da mnenje o event. nevernosti panamskega prekopa ni nič novega, toda strah je čisto neutemeljen. Razen tega so si zasi-gurala Združene države pravico, da morejo na pacifiški strani se nahajajoče otoke kupiti in jih utr-diti.

Trideset hiš se je pogreznilo.

Scranton, Pa., 16. sept. — Na North Mine cesti se je pogreznilo 30 hiš, ker so popustili rovi pod zemljo. K sreči ni nobeden človek ponesrečil. Škoda znaša \$100,000.

Okrađen za prihranke 30letnega trdega dela.

Nekemu Syndowskyju so ukradli neznani faloti na nadulčni že-leznici v Brooklynu \$6370.

SKORAJ ZNOREL.

Policija je aretovala tri tičke, ki imajo na vesti razne tatvine. — Seveda so Italijani.

Maks Syndowskyju so ukradli v nekem nadulčnem vlaku Culver-arte v Brooklynu Borough v New Yorku tridesetletne prihranke tr-dega dela, \$6370. Syndowsky ni več zaupal bankam, odkar je pred leti izgubil \$2000. Pred dnevi je prodal svojo majhno trgovino, in dobljeni denar je nameraval na-ložiti doma. V nedeljo je hotel ob-iskati grob svoje zamrle matere, in na poti na pokopališče se je ne-kaj ljudi ruvalo okoli njega v že-lezniškem vozu; predno se je za-vedel, kaj se pravzaprav godi, je bil ob denar. Ko je opazil izgubo, je žalosti skoraj znorel.

Policija je aretovala večerj tri može, katere smatra za dober plen. Luigi Vetere, nek gostilničar s šte. 56, Franklin Ave., Brook-lyn, N. Y. je opazil ponoči, da po-izkuša nekdo vdreti skozi okno. Ne da bi se dolgo pomišljal, je u-strelil na vlomilec, ki je nato iz-ginil. Spodaj je stal redar Bach, ki je aretoval zločince, nekega Laha. Razum tega sta bila aretova-na še dva Italijana. Gostilničar Vetere je pogodil prvega lopova v roko, zakar je bil aretovan, a pozneje izpuščen. Prijeti Lahi so bili pridržani do nadaljnjega zasli-šanja.

Neprijeten duh.

Uradniki, zdravstvena oblast in 200 stražnikov je uničilo večerj v skladiščih Consolidated Egg 5000 zabojev jaje, ker so bila po-popolnoma pokvarjena, s tem, da so jih pometali v odvodni kanal. Nastal je tak smrad, da so morale biti cerkve in okna pri hišah cele-ure zaprta.

Mirovna pogajanja med Turki in Lahi končana.

Sprava se je izjalovila vsled upi-ranja Turčije, si pustiti ukrasti svoje dežele v Afriki.

NOVI BOJI.

Italijanske čete v Dorni, Tripoli-tanija, so nastopile pohod v no-trino. Laske izgube.

London, Anglija, 16. sept. — Kakor naznanjajo angleški čas-nikarski poročevalci iz Carigrada, so se razbila mirovna pogajanja med zastopniki Italije in Turčije, ki sose vršila na švicarskih tleh. Delegati konference so se že od-peljali domov. Mirovna pogajanja so se razbila vsled upiranja Tur-čije, pripoznati aneksijo Tripoli-tanije in Cyrenaik po Italiji. Po-ročevalec "Kölnische Zeitung" pa zopet poroča iz Carigrada, da je prišlo do sporazuma.

Rim, Italija, 16. sept. — Itali-janske čete v Dorni, Tripolitani-ja, so podvzele pohod v notrino de-žele in zasedle višine iztočno od Aronne. Od tam morejo nadzoro-vati cesto v Sidi Aziz, glavnem stann poveljnika turških čet, Ev-ner beju. V bitki za višino so iz-gubili Lahi tri mrtve, deset njih-ovih vojakov je bilo pa ranjenih.

Največja in najhitrejša bojna ladja.

Inžinirji izdelujo načrte za novo bojno ladjo Pennsylvanija, katera bode največja in najhitrejša na svetu.

Automobil se je preobrnil.

V bližini Toledo, O., se je obrnil automobil Fred. M. Meier iz In-dianapolis in je padel v jarek napolnjen z vodo. Žena Mayerje-va in David A. Spanner iz Clevel-landa sta utonila v vodi.

Higijenična razstava.

Washington, D. C., 16. sept. — Danes zvečer je otvoril pomožni državni tajnik Huntington Wil-son kot zastopnik predsednika Tafta razstavo 15. narodnega hi-gijeničnega kongresa. V prvi te-kom 60 let se je zgodilo, da zbu-ruje kongres v Združenih drža-vah.

Nenormalen "poslanec".

Louis-a Pavliča, kateri ni mo-gel navesti svojega naslova, kje da stanuje, je poslala večerj poli-cija v Bellevue bolnico v New Yorku na opazovalni oddelek. Pravi, da mora na vsak način k Taftu, ker ima, kakor izvanredni poslanec, važno vest zanj.

Zrakoplovec ponesrečil.

Pri Chicagu, Ill., je padel zra-koplovec Albert J. Engel iz Cle-velanda, O. s svojim hidroplanom v vodo. Rešen je bil v priučno-osti tisočih gledalcev.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ.

Cena voznja.

Parnik od Austro-Americana

ALICE

odpluje dne 18. septembra 1912.

LAURA

odpluje dne 25. septembra 1912.

Vožnja stane iz New Yorka do:

Trsta in Reke \$33.00

Ljubljane 33.60

Zagreba 34.20

Vožnje listke je dobiti pri Fr. Jaksar, 82 Cortland Street, New York.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEŠ, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Če celo leto velja list za Ameriko in	\$3.00
" " " " " " " " " " " " " " " "	1.50
" " " " " " " " " " " " " " " "	4.00
" " " " " " " " " " " " " " " "	2.00
" " " " " " " " " " " " " " " "	4.50
" " " " " " " " " " " " " " " "	2.50
" " " " " " " " " " " " " " " "	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
vzemši nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez polpisa in osebnosti se ne
prišteje.
Denar naj se blagovoli pošilja po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
blagovoli naznani, da lažje najde-
mo naslednika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
zov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Še hujskati je treba!

Radi zapora delavskih vodite-
ljev v Torja in Giovannitija se
sedaj vrsta v mnogih krajih pro-
testni shodi. Delavci protestirajo
proti močnejši krivici, protestirajo
pa tudi proti nedvomni veliki be-
dastoci.

Štrajk tkalecev v Lawrence,
Mass., je postal pomemben odo-
mek v kulturni zgodovini te de-
žele; usodna etapa v naši social-
ni evoluciji. Visok zvezni urad-
nik je označil uradnim potom to
epizodo s "socialno revolucijo v
manjšem obsegu". Z nezasišnim
terorizmom so nastopile organi-
zovane moči kapitala proti svo-
jim štrajkajočim delavcem — lo-
kalne oblasti so stopile v njihovo
službo. Ko je dosegel štrajk svoj
višek, sta bila aretovana dva
vodja pod obtožbo umora — ob-
dolžili so ju, da sta pri nekaj iz-
gredih štrajkarjev ustrelila ženo
nekega štrajkarja. Obtožba je sa-
monasebno malo verjetna; na sto-
tine priče je izpovedalo, da je u-
smrtila ženo krogla iz policijske-
ga samokresa. Toda še neka teht-
nejša okolnost govori proti mož-
nosti in verjetnosti obtožnice...

Štrajk se je končal s popolno
zmago delavcev. Vsi napadi, in-
trige, vse laži, katere je raztrosil
volnarski trust med svet, da bi
vzel kredit štrajkarjem, vse to ni
nič zaleglo. Javno mnenje se ni
dalo preslepiti, štrajkarji niso iz-
gubili vsestranske simpatije. In
vendar se niso strašili slabo po-
učeni "čuvarji konservativnih in-
teresov" nobenega, še tako grde-
ga sredstva, katero bi moglo ško-
dovati stvari štrajkarjev. Ko se
je končala ta velika delavska
borba, je prišlo na dan, da so de-
lavski neprijatelji nameravali iz-
vršiti dinamitne napade na last-
no posest, samo da bi mogli pod-
takniti štrajkarjem nasilstva, iz
vzroka, da bi začelo javno mne-
nje črtiti štrajkarji in se jih bati.
Eden teh lopovskih zarotnikov se
je ustrelil, obtožena sta sedaj še
dva, med tema poglavar trustra
sam. Ali ni v očigled takim me-
todam dvakrat in desetkrat ver-
jetno, da so kapitalistični dina-
mitarji s pomočjo uslužnih poli-
cijskih in sodnijskih oblasti po
krivem obdolžili dveh štrajkar-
skih vodij, da sta umorila ženo iz
lastnih krogov, samo da se ju iz-
nebijo na tako enostaven kakor
lahak način?

Ta dva moža se nahajata sedaj
v zaporih že osem mesecev, ne da
bi bila zaslišana. Če je to pravil-
no in pravično, bi radi vedeli, kaj
ni nepravilno in krivično! To je
naravnost hujskanje članov ene
ga razreda, ki se morajo za malo
izboljšanje svojega položaja bo-
riti dolge mesece, pa še ne vedo,
če dosežejo kakšen uspeh. Tako
hujskanje more imeti čestokrat
prav usodne posledice.

Ne upaj od sveta plačila,
njegova sodba te ne moti,
nemila bodi ali mila,
ti le srčan ne dela loti.

Ant. Medved.

**Kako je v Macedoniji in
v Stari Srbiji?**

V Skoplju, 31. avgusta.
V Skoplju ni več Arnavtov.
Odšli so z gnjevom v sru, gro-
zeč, da se vrnejo ob prvi priliki,
da se maščujejo nad prevaro, ka-
tere žrtve so postali, kakor pri-
znavaajo sami, po svoji krivdi.

In kakšen položaj je sedaj tu v
Macedoniji, v Stari Srbiji in Al-
baniji?
Imel sem priliko govoriti z ne-
ko ugledno, vojaško izobraženo
osebo, tu v Skoplju, ki živi že de-
setletja v teh krajih in je teme-
ljito poučena o vseh dogodkih, ki
se odigravajo javno in za kuli-
sami.

Dotičnik, ki ima vpogled tudi
v tajnosti albanskega gibanja, se
je izrazil o položaju, nastalem po
odhodu Arnavtov iz Skoplja, tak-
le:

"Nevarnosti za Turčijo ne vi-
dim toliko v notranjih dogodkih
in zapletajih, kakor v zunanji po-
litiki, s katero pa Turki prav v
zadnjem času prav malo raču-
najo.

Tako imajo na primer Turki v
Stari Srbiji od Kačanika naprej
koncentriranih 50 bataljonov, do-
daj imajo v južni Stari Srbiji
zbrano samo normalno število vo-
jaštva.

Iz tega je razvidno, da pač
smatrajo za opasno sedanje stan-
je na Kosovem, ne vodijo pa ra-
čuna z nevarnostjo, ki bi lahko
nastala od — zunaj.

Poleg tega pa je treba še uva-
ževati, da se nahaja vojska v zelo
nezanesljivih rokah. To je posled-
nica mladoturske organizacije, ki
je armado maloje upropastila.
Kakor stvari sedaj stoje, se lahko
trdi, da je za slučaj resnih in ve-
likih zapletajev računati s tem,
da je samo 10 odstotkov od ar-
made absolutno zanesljive, dočim
je 90 odstotkov vojakov takih, da
bi eventualno prešli ne samo na
stran domačega nasprotnika,
marveč celo na stran zunanjega
protivnika.

Albanska vstaja, ki je dosegla
svoj vrhunec v nesrečnem alban-
skem pohodu v Skoplje, je do-
živela začasn poraz.

Pravim, da je ta poraz začas-
en, ker vem pozitivno, da se bo
vstaja ponovila s podvojeno silo
v najkrajšem času.

V 13 dneh se prične bajramski
praznik. Do tega časa bodo Ški-
petari mirovali, to je gotovo —
to se pravi: mirovali bodo tako,
da vladi ne bodo delali posebnih
nepriklj.

Čim pa bodo pri kraju bajram-
ski prazniki, pričel se bo ples zno-
va tako gotovo, kakor je amen v
očenašu.

Toda to pot bo ples krvav, zelo
krvav, o tem ni sedaj nikakega
dvoma več.

Da Arnavti ne mislijo na tra-
jen in resen sporazum s Turki,
dokazuje najbolj dejstvo, da so
takoj po svojem odhodu iz Skop-
lja zatvorili vsa pota in prehode
severno in zapadno od Kačanika
in da so, vrnivši se na Kosovo,
razrušili vsa vojaška skladišča,
kamor so prišli, ter se polastili
vsega tamkaj se nahajajočega o-
rožja in streljiva.

Kolikor sem informiran o situ-
aciji in o albanskem pokretu,
lahko trdim, da je pričakovati
najresnejših dogodkov šele v ok-
tobru, ali celo šele v novembru.

V tem času bo pravzaprav šele
padla odločilna kocka v alban-
skem vprašanju.

Kakor je znano, je našlo za
čas lanske vstaje mnogo Arnav-
tov zavetišče v Črni Gori.

Iz tega bi se dalo sklepati, da
so vsi ti Arnavti navdušeni pri-
jatelji Črne Gore. Temu pa ni ta-
ko, kakaj, ako bi prišlo na pri-
mer do vojne na eni strani med
Turčijo, na drugi strani pa Črno
Goro in Srbijo, bi se samo ena
tretjina Arnavtov, ki so bili lani
kot begunci v Črni Gori, pridru-
žila Črni Gori, dočim bi drugi dve
tretjini, kakor stvari sedaj stoje,
stopili na stran Srbije.

Iz česa se dá to sklepati?
Navajam v informaciji in v
delni dokaz svoje trditve ta-le
slučaj:

Ko je pred dnevi odhajal iz
Skoplja Isa beg Boljetina, ka-
kor vsi ostali arnavtski voditelji
manj ali več osramočen vsled fia-
ska, ki ga je doživel s svojim po-
hodom v Skoplje, se je na peronu
skopjskega kolodvora javno iz-
razil takole:

"Ako je res, da je kralj Niko-
la s svojo vojsko na pota proti
Turčiji, bom kot musliman poslal
na Črno Goro svojega sina s par
sto bojevnikov, z ostalimi svoji-

mi ljudmi pa bom čakal trenotka,
da se pridružim Srbiji."

Kakor sem že zgoraj naglašal,
ne znajo Turki prav ocenjevati
faktičnega položaja.

Kot drugi dokaz za to nava-
jam dejstvo, da se je jela vojna
divizija, ki je bila poslana v Ve-
les proti Albaneem, razhajati. Je-
drenski 4. in bitoljski 6. polk so
včeraj in predvčerajšnjem z že-
leznice odpeljali v smeri proti
Solunu.

Kdor je količkaj poučen o fak-
tičnem položaju, bi tega ne storil,
Turki pa hladnokrvno in lah-
komiselno odpošiljajo vojsko iz
Macedonije, čeprav bi se morali
zavedati, da jo bodo prav tu že v
najkrajšem času krvavo potrebo-
vali.

Toda kogar hočejo bogovi u-
propastiti, tega oslepi! —

Železniška proga od Ristovec
do Skoplja je vojaško zastražena.
Vsakih 500 metrov stoji ob progi
oborožen vojak. Semtertja ob
progi kampirajo vojaki v šoto-
rih. Na postajah in postajališčih
kar mrgoli vojaštva. Z vsakim
vlakom se vozijo vojaške straže.

Pred prihodom vlaka morajo
vojaki, ki so postavljeni ob pro-
gi, v njihovo področje spadajo-
čih del proge preiskati, ako ni
kje položena kaka bomba.

Ves promet na železnici ponoči
je z ozirom na varnost pred bam-
bami ustavljen.

R. P. v "S. N."

Slovenske vesti in dopisi.

Pojasnilo. — Hrvaški listi v
Ameriki pišejo, da izdaja madžar-
ska vlada svoj list v New
Yorku. Pisan je v hrvaščini in se
imenuje "Rodoljub". Za uredni-
ka so si kupili madžaroni nekega
Laknerja, katerega pošteni hrvaš-
ki listi sedaj primerno "po-
zdravljajo". Ker bi utegnil kdo
misliti, da je ta narodni izdajalec
podpisane, izjavljam na tem
mestu, da "Rodoljubovega" u-
rednika Laknerja ne poznam, da
ga nisem še nikdar videl, in da si
nisva nič v sorodu. — Bert P.
Lakner, urednik "Glas Naroda".

Siromašna rodbina. — Rojak
Fran Kočever, za katerega smo
nabirali prostovoljne prispevke,
je te dni umrl v Pueblo, Colo-
rado, zapustil vdovo v največji be-
di. Siromašna vdova mora sedaj
preživljati še šest otrok, od kate-
rih nobeden nič ne zasluži. Koče-
verja vdova je v resnici pod-
pore vredna. Kdor ji hoče s ka-
kim zneskom zmanjšati bedo, ter
pripomoči, da njeni otroci ne bo-
do stradali, naj pošlje prostovolj-
ni dar na naše uredništvo, ki po-
šlje darila na pristojno mesto ter
objavi darovalce in darovane zne-
ske v tem listu.

Wardner, Idaho. — Namenil
sem se nekoliko opisati naše raz-
mere, ker še le malo kedaj ali pa
nikdar ni bilo videti dopisa iz te-
ga kraja. Posebnih novic nimam
za poročati. Delamo tukaj vsaki
dan, precej dobro zaslužimo in
tudi delo se lahko dobi. Omeniti
imam še, da je naš slovenski
mlad fant padel nad 100 čevljev
globoko ter se jako teško poško-
doval; najbrže ne bo dolgo živel.
Zadnjikrat sem čital dopis iz
Steeltone, Pa., pri katerem sem
se na ves glas nakrohotal, ker je
stalo zapisano, da je Steeltone
manjša vas, kakor Zabria pri No-
vem mestu. Saj res ni Pepček la-
gal. Jaz sem Steeltone včasih po-
eni noči obiskal. — Pozdrav ro-
jakom! Tebi, vrli list, pa želim
veliko uspeha, da bi mogel v naj-
krajšem času naznaniti, da si do-
segel 15.000 naročnikov. — Ant.
Gornik.

Prvi samostan slovenskih fran-
ciškanov v Ameriki. — Dobili
smo sledeče poročilo: Meseca Ju-
lija je škof iz Brooklyna v Sever-
ni Ameriki izrazil željo, naj bi
slovenski frančiškani prevzeli
župnijo sv. Družine v mestu
Brooklynu, kjer je mnogo sloven-
skih družin naseljenih. V ta na-
men jim je ponudil cerkev in pro-
storno župnišče. Kraljska franči-
škanska provincija sv. Križa je
težji ustrelega in dne 13. julija
t. l. pri izrednem definitivnem
sestanku v Ljubljani spre-
jela omenjeno župnijo v svojo o-
skrbo. Prostorno župnišče se je
določilo za hospice in sedež pro-
vincijalnega komisarja ali na-
mestnika p. provincijala in žup-
nega upravitelja v Brooklynu je
bil izvoljen p. Kazimir Zakraj-
šek. Za kaplana med Slovenci p.
Anzelm Murn, za kaplana med
Hrvači p. Ambroz Sirca iz dalmat-
inske provincije sv. Jeronima
(Dalmatinci v Hoboknu so sled-

njeja že odslovili. Op. uredn.),
za postrežbo patrom sta bila do-
ločena Fr. Angel Pavšič in Fr.
Viktorin Perc. V oskrbi franči-
škanskega komisarijata ostane še
župnija Rockland Lake; sloven-
ska naselbina v New Yorku in
hrvaška naselbina v Hoboknu.
Vse to je potrdil frančiškanski
generalat v Rimu dne 1. avgusta
1912 in rimska kongregacija za
redovnike dne 23. avgusta 1912.

**Jamske eksplozije in
potresi.**

Zadnji eksploziji v Bochumu
8. avgusta je neposredno sledilo
več potresov. Zato je opravičeno
vprašanje, če niso eksplozije in
potresi v zvezi; cela vrsta dej-
stev kaže, da je možna ta zveza.

18. junija 1885 je bil v New
Yorku potres in tisti dan je bila
v Clifton Hall eksplozija jamskih
plinov, ki je zahtevala 110 člove-
skih žrtve.

23. februarja 1887 je bil v Ita-
liji in na južnem Francoskem po-
tres; 1. marca so eksplodirali
jamski plini in uničili 75 življenj.
5. marca pa v Monsu, kjer je bi-
lo 150 rudarjev ob življenju.

1. novembra 1888 je bil v Big-
nem potres, čez dva dni eksplozija
v Campagna, kjer je bilo 80
mrtvih.

30. oktobra 1900 potres v Ve-
nezeli, 3. novembra eksplozija v
Filipi, kjer je bilo 32 mrtvih in
110 ranjenih.

17. maja 1902 potres v Guate-
mali, istega dne eksplozija v Coal
Creek v Združenih državah, 300
žrtve.

7. marca 1906 potres v Santa
Luciji, čez tri dni strahotna eks-
plozija v Courrières, 1200 žrtve.

15. oktobra 1911 potres na Si-
ciliji, tri dni pozneje eksplozija v
Saint Etienne, 26 žrtve.

Če obstoja res zveza med po-
tresom in eksplozijami jamskih
plinov, tedaj so potresi naravni
varnostni signali in dolžnost rud-
niških uprav bi bila, da odrede
varnostne odredbe v najpopol-
nejši meri.

GOJITEV NOJEV

Nojeva domovina je Afrika.
Zadnjih 30 let so pričeli gojiti
noje tudi v Ameriki in pred krat-
kim je svetovnoznani krotitelj ži-
vali Hagenbeek na svojem posest-
vu v Stellingenu pri Hamburgu
tudi pričel z rejo nojev. Sezidal
je lično hišico, podobno vili, za
katero se razprostira velik ograj-
en prostor, po katerem ponosno
hodijo noji. Tukaj se lahko zaste-
duje ves nojev postanek. Velikana-
ska jajca denejo v umetne valil-
nice, majhne noje dodela potem
v družbo piščet, dokler te nepra-
stejo. Ko se razvijejo popolnoma,
jim poručejo krasna peresa, ki so
v oni lični hišici razpostavljeni
na ogled in v prodajo. Hagenbeek
je prvi prestavil noja iz njegove
vroče domovine v naše toliko mr-
lejšje podnebje. V Ameriki goje
noje že od leta 1882, dalje. Največ
so jih pa prinesli l. 1901. Nekaj
let nato je bilo pa v Afriki strogo
prepovedano izvažati noje ali pa
jajca. Vsega skupaj niso pripelja-
li iz Afrike v Ameriko več kakor
400 do 500 nojev, in še od teh je
precejšnje število kmalu poginilo.

Danes je v Ameriki 17 velikih fa-
rem s približno 20.000 noji, nad
polovico jih je v Californiji in
Arizoni. V Afriki, kjer živi noji
divje, ali jih imajo obnem tudi
po farmah, je bilo leta 1865, po
vseh farmah le 80 nojev, danes
jih je že 1 milijon. Cene nojev so
kaj različne: 1 mesec star noj ve-
lja 240 K do 360 K dorasli noj
veljajo 720 K do 960 K. 12 jajc
velja 300 K do 540 K. Vsak dora-
sel noj ima približno 700 gramov
peres, ki se prodajo za okras žen-
skih klobukov. Eno pero cenijo
povprečno na 144 K. Stroški za
drževanje enega neja so približ-
no 48 K. Noj ima tem več in lep-
ših peres, čim bolj je zdrav in čim
boljše pasme je. Peresa mu odre-
žajo; izravnati jih ne smejo, odre-
žati se morajo tako, da ne priteče
niti ena kapljica krvi in da ne ob-
čuti žival najmanjše bolečine. Čez
dva meseca potegnejo del peresa,
ki je ostal v telesu in ki se je med-
tem posušil. Francozi so tudi pri-
čeli poskušati z rejo nojev na o-
toku Madagaskar in na jugu od
Tunisa.

Nesrečniku se srečnik roga
in to še prav se pač mu zdi;
ko drugim se spodrsne noga,
smeje se kdor krepko stoji,
češ, saj so krivi si sami.

Stm. Gregorčič.

Nesrečniku se srečnik roga
in to še prav se pač mu zdi;
ko drugim se spodrsne noga,
smeje se kdor krepko stoji,
češ, saj so krivi si sami.

Stm. Gregorčič.

**Izpred porotnega
sodišča v No-
vem mestu.**

Z nožem ga je zabodel.

V nedeljo popoldne dne 23. ju-
nija t. l. so pili v Petrovi vasi pri
Semiču v eni sobi Grahkove go-
stilne tuji delavci, zaposleni pri
gradnji belokranjske železnice, v
drugi sobi so sedeli domači, kme-
čki fantje, ki so začeli tujim de-
lavcem zabavljati. Najbojažel-
nejši med domačimi fanti je bil
obtoženi Janez Hönigsmann, ki se
je začel brez vsakega vzroka pre-
pirati z delavcem Matijo Žontar-
jem. Hönigsmann je planil v Žon-
tarja in zamahnil z nožem, da bi
ga zabodel v tilnik, a je udarec
prestregel delavec Franc Hvala,
tako da je bil Žontar le lahko ran-
jen. Nato so domači fantje odšli
v Miheľovo vas v Pelkovo gostil-
no, delavci pa so ostali pri Grah-
ku in se mirno pogovarjali. Proti
večeru pa je Hönigsmann zopet
prišel k Grahku v Petrovo vas.
Stopil je na prag sobe, v kateri
so pili delavci, in začel groziti z
nabitim samokresom. Delavec Ja-
nez Zanešek pa stopi k Hönigs-
mannu, ga udari s stolom, da mu
izbije klobuk z glave in ga potis-
ne iz sobe na cesto. Ves jezen
zbeži Hönigsmann v Miheľovo vas,
kjer so njegovi tovariši še vedno
pili, in pozove Antona Kukmana,
naj gre z njim v Petrovo vas, re-
koč: "Pojdij z mano, če si moj
kamerad!" Prišedi v Petrovo
vas, izstrelil Hönigsmann pred
Grahkovo gostilno tri strele in
nato stopita s Kukmanom v so-
bo, kjer so sedeli delavci in bili
vsled strelav zelo razburjeni. Hön-
igsmann stopi na prag in zahte-
va svoj klobuk nazaj, kar tudi
gostilničar Grahek stori in ga o-
pomni, naj miruje. Ker pa Hön-
igsmann le ni hotel dati miru
in je delavcem grozil s samokre-
som in z dolgim kuhinjskim no-
žem, so ga delavci pograbil in
posadili na cesto. Pri tem pa je
sunil Hönigsmann Janeza Zane-
ška z nožem v prsi, da mu je pre-
dril srce in je ranjen v kratkem
izdihnil vsled otrpnenja srca. Isti
večer in še drugi dan se je okoli
hvalil s svojim dejanjem.

Pred preiskovalnim sodnikom
je priznal, da je Zaneška zabodel
iz jeze, sedaj pa taji vse, oziroma
trdi, da se ne spominja, ker je bil
totalno pijan. Porotnikom se sta-
vijo vprašanja o krivdi hudodel-
stva uboja, prestopka lahke te-
lesne poškodbe in prestopka o-
rožnega patenta, nadalje vpraša-
nja o opravičenem in prekorace-
nem silobranu in o popolni pija-
nosti. Porotniki potrdijo prva tri
vprašanja, zanikajo zadnja, na-
kar obsodi sodni dvor Janeza Hön-
igsmanna na 3 leta težke ječe,
poostrene vsako četrtiltje s po-
stom in trdim ležiščem in v po-
ravnavo stroškov kazenskega po-
stopanja.

Predno odpotujem v staro do-
movino, pozdravljam vse rojake
široim Ameriki, znanec in prijate-
lje v Pittsburghu, Pa., posebno
pa mojega brata Franca Peeman
in Ivano Peeman. Vsem onim, ki
so me spremlili na kolodvor, izre-
kam najtoplejšo zahvalo. Z Bogom!

New York, 14. kimovca.

Martin Peeman.

POZDRAV.

Predno odpotujem v staro do-
movino, pozdravljam vse rojake
široim Ameriki, znanec in prijate-
lje v Pittsburghu, Pa., posebno
pa mojega brata Franca Peeman
in Ivano Peeman. Vsem onim, ki
so me spremlili na kolodvor, izre-
kam najtoplejšo zahvalo. Z Bogom!

New York, 14. kimovca.

Martin Peeman.

POZOR!

Onim, katere veže še vojaška
dolžnost!

Vsi oni, kateri ste služili v sta-
rem kraju pri vojakih, in ste se
pozneje izselili v Ameriko, do-
bili ste od vojaške oblasti dovoljenje
za izselitev samo za par let, na-
kar se vas zopet lahko pokliče na
orožno vajo. Ker se pa veliko ro-
jakov v od oblasti določenem ča-
su ne more povrniti radi same o-
rožne vaje, dovoljeno jim je pro-
siti za oprostitve iste, katere je
vsaki oprostitve, toda ne za dalje
kot za eno leto; drugo leto pa mo-
ra zopet prositi za oprostitve.

Torej vsi oni rojaki, kateri mo-
rate prositi za oprostitve orožne
vaje, in kateri iz kateregakoli
vzroka ne delate prošnje sami,
vam isto preskrbimo tudi mi, sa-
mo nam blagovolite poslati voja-
ško knjižico in pozivnico, če isto
že imate, drugače pa samo knji-
žico, ter \$1.50 za poštno stroško
in naše delo.

Izdelujemo tudi pooblastila in
posredujemo dedščino itd. iz sta-
rega kraja.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt St., New York City.

Slovensko katoliško

podp. društvo

za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: FOREST CITY, Pa.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 633, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PERNER, Box 95 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZARIC, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIC, Box 637, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGNAZ PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK RUSK, 56 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cur. N. — 3rd St., Rock Springs, Wyo.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ležerporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Pravnik: IVAN GERM, 507 Cherry Way or Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOSIC, Eveleth, Minn. Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomočnik tajnika: MIHAEL MRAVINEC, Omaha, Neb., 1234 No. 15 St.
Blažnik: IVAN GOZICE, Ely, Minn., Box 148.
Maupnik: FRANK MEDOSHI, St. Chicago, Ill., 943 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, Joliet, Ill., 829 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 335.
MIHAEL KLOBUCHAR, Camdent, Mich., 115 — 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 123.
FRANK GOZICE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOČEVAR, Pueblo, Colo., 1219 Elder Ave.

Vsi dopisi na se pošiljajo na glavnega tajnika, vse denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika jednote.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Delavsko gibanje. 2. sept. se je v južnega kolodvora v Ljubljani odpravljalo v Ameriko 52 macedonev, 142 Hrvatov in 12 Slovencev, iz Tirolskega se je vrnilo pa 30 Hrvatov.

Profesor Martin Karlin, brat tržaškega škofa dr. Karlina, je umrl v Leonišču, star šele 63 let. Rajnik je bil radi svoje ljubeznivosti priljubljen povsod, kjer so ga poznali.

Obstreljen od gospodarja. Konjač Šilinger v Perovu pri Kamniku, je v pianosti obstrelil svojega 22letnega hlapca Rudolfa Piska, katerega so prepeljali v ljubljansko deželno bolnico.

Umrli so v Kamni gorici dne 2. sept. popoldne ob 5. uri Valentin Bohine, posestnik, krčmar in občinski odbornik v 60. letu starosti. Bil je svoj čas tudi župan.

Uboj. Jurij Osredkar, pijanostni udan užitkar v Verzenen pri Horjulu, je zvečer okoli 7. ure udaril s sekuro po glavi svojo ženo, tako da je kmalu izdihnila. Ko so ga vprašali na Vrhniki, kamor ga je pripeljal orožnik, zakaj je to storil, je smešljaje odgovoril, da zato, da ima zdaj mir.

Umrli so v Ljubljani: Marija Ambroz, služkinja, 40 let. — Edigna Celestin, usmiljenka, 66 let. — Alojzija Grill, sirota, 16 let. — Ursula Brolih, dušničarica, 54 let. — Josipina Kobljar, žena posestnika in krojača, 21 let. — Davonin Karlin, e. kr. profesor v pok., 63 let. — Rudolf Ciuh, sin kočarja in čevljarja, 10 let.

Utonila je v Idriji 3letna vdova Marija Koder. Po svojem možu, slugi "Čitalnice" je opravljala se njegov posel in raznašala družbene liste. 2. sept. na večer je čakala avtomobila, ko je ob četrt na devet pripeljal ponedeljkove liste. Ko je razdelila, se je vrnila domov po mostu čez Idrijo. Kako je zaslila po cesti na breg Idrije, se ne ve. V mraku so zapazili, da je nekemu zdrknilo v vodo, iskali jo na mestu, a voda jo je z odnesla. Dobili so jo dve uri pozneje že mrtvo. Najbrž bodo sedaj tam napravili ograjo, ker nesreča šele uči, kje se lahko kaj pripeti.

Prijet subagent in neopravičen izseljenec. 2. sept. se je hotel v južnega kolodvora v Ljubljani odpravljati v Ameriko Ivan Žubič, rojen leta 1893 v Čušnici, pristojen v Cerklje pri Krškem ter se s tem izogniti vojaški dolžnosti, pa mu je tam službujoči nadstražnik preprečil nakano s tem, da ga je aretoval. Žubič je imel pri sebi 465 K denarja. — Aretovan je bil tudi Matija Stimec, rodom iz Beseljeve Loke pri Kočevju, ki je s sporazumnostjo neke tvrdke v Bazu hotel spraviti v Ameriko na svoj roko 11 izseljenec. Oba so izročili deželni sodišču.

Minister Trnka in idrijski rudnik. Listi poročajo, da se je minister za javna dela dr. Trnka pri obisku idrijskega rudnika izjavil sledeče: Če pomislimo, da naj bi se imela Idrija v času kraha prodati za dva milijona kron in da danes poldrug milijon čiste ga dobička sedaj, lahko smatramo rezultat kot sijajen. Po mojem prepričanju kot inženir in strokovnjak bi se danes prav lahko podvojil. Seveda je za to treba investicij v znesku kakih dveh

KOROŠKO.

Obsojene ogrske žepne tatice. Na sejmu v Volsperku je zapazil trgovec s konji Fran Schreiner dve ženski, ki sta šteli za nekim plotom denar, katerega sta imeli v različnih denarnicah. Mož je ženski na videz poznal, ker jih je videl že na več sejnih. Obvestil je o tem policijo, ki je obe aretirala. Obenem pa je policija zajela še dve drugi njuni tovarišici, ki so tvorile skupaj nevarno tatniško družbo, ki je posejala večje sejne in kradla sejmarmarj denar iz žepov. Pri obtoženkah so dobili več denarnice, cele zavite bakrenega in srebrnega denarja in tudi več zlatnine in srebrnine ter raznega blaga. Vse štiri so tajile, kar so mogle, toda sodišče je dognalo, da so vse štiri jako nevarne žepne tatice iz Ogrskega. Sodišče v Celovcu je obsodilo Nežo Mrazovič na 3 leta, njeno sestro Rozo na 2 leti, Ano Novakovič na 8 mesecev in Marjijo Korent na 4 mesece težke ječe.

HRVAŠKO.

Turški vojaški begunc v Zagrebu. Te dni so v Zagrebu na kolodvoru prišli nekoga Turka in potom tolmača izvedeli od njega, da se piše Mehmed Ibrahim Elvedži, doma iz Subita v Mali Aziji, po stanu vojak 2. strelskega bataljona v Skadru, kjer je služil že pet let, pa bi moral se tri. Sedaj je dobil kratek dopust, ki ga je pa porabil za beg v Srbijo, kjer se namerava stalno naseliti.

Nenavadno maščevanje. V gostilni "Miramar" v Karlovcu so te dni v noči nezgani storilec izpustili po tleh 22 hl vina in 50 litrov žganja. Mast so zmetali po tleh in po zidovih gori potresli sladkor v kockah. 30 kg salam so s sekuro na drobno razsekali in potrosili po tleh. Malinovec so zlili v posode za kisle kumare. Posode in opravo so razbili in razmetali. Psa so obesili na podstrešju. Lastnik gostilne Potocki je stvar izročil mestni policiji, ki je na pomoč povala še zagrebško policijo. Policijski pes je šel po sledi za zločinci do reke Korane in se zdi, da so se storilec s čolnom prepeljali čez reko.

RAZNOTEROSTI

Žrtve kinematografske senzacije. Dne 29. avg. je splezal v Budimpešti 17letni gimnazijec Kovalik na velikega železnega orla na Fran Josipovem mostu, kjer se je pričel slati in govoriti govor, v katerem je zabavljajal proti ogrskim atletom, ker niso ob olimpijskih igrah v Stockholmu na Švedskem delali časti Ogrski. Telefonirali so po ognjegasece. Ko so ognjegaseci prišli, je skočil 40 metrov visoko v Donavo, v kateri je 12 metrov daleč plaval, nato pa utonil. Dognali so, da je Kovalik skočil v Donavo, ker mu je obljubil lastnik nekega kinematografa, da ga za to nagradi z 250 K.

Klerikalci in častniki. V zadnjem času se klerikalci silno laskajo častnikom in jih skušajo pridobiti za svoje namene. Posebno tople prijatelje se delajo častnikom duhovniki, češ, da so častniki in duhovniški cilji eni in isti — braniti prestol in oltar. Posebno te dni je duhovna gospoda nasproti častnikom silno vsiljiva, ker hoče čim največ oficirjev izvesti in spraviti na evharistični kongres na Dunaju. Tako se je pred par dnevi potrudil v častniško kazino v Kromerizu na Moravskem tudi češki klerikalni poslanec pater Stojan. Razume se samo ob sebi, da je bil prav ljudsko sprejet, kakor se med izobraženimi in olikanimi ljudmi spodobi. To je gospoda patra tako navdušilo, da se je o-junail k dolgi govoranci, katero je on — katoliški duhovnik — zaključil, kakor je čitati v listu "Pozoru", z vzklikom: "Waffenrock und Pfaffenrock halten fest und treu zusammen." Koliko oficirjev je pridobil pater Stojan za evharistični kongres s svojo zgodbo o "Waffen- in Pfaffenrocku", o tem zgodovina molči.

Požar. Ena oseba zgorela. Od Sv. Lovrenca na Dravskem polju poročajo: 28. avgusta je izbruhnil okrog polnoči ogenj v gospodarskem posloppu posestnika Jakoba Žumra, ki se je razširil dalje in uničil tudi gospodarsko poslopp posestnika Josipa Medveda. Pri Žumru je v parni prenočeval 65letni postopač Josip Geizer iz Ptujске gore, ki je zgorel. Našli so od njega le nekaj ožganih kosti. Najbrže je postal ogenj vsled tega, ker je Geizer kadil in pri tem zaspal.

Nesreče vsled splašnega konja v Ptuj. Te dni se je splašal v Ptuj na cesti konj posestnika Jurija Lesjaka iz Grške gore in zdirjal. Neko dekle, katerega je konj podrl, je dobilo lahke poškodbe. Nadalje je konj podrl na tla 72letno Nežo Mohorko iz Jurjovec, katerega je peljala za roko dva otroka. Mohorkotovo so morali spraviti takoj v bolnišnico, kjer je za poškodbami že čez pol ure umrla. Tudi enemu otroku je konj izbil več zob. Prevrnil je tudi kmeta Novoselnika, katerega so precej poškodovanega peljali na njegov dom.

DELO

Ako hočeš delo, ali boljše delo, piši meni. Jaz imam dela za 100 mož. Dobra plača, stalno delo skozi celo leto, ne izguba časa, dovolj dela čez čas, če hočeš delati. Jaz pošljem popolno zagotovilo, da bom naredil vse tako, kakor pišem. Preskrbim hrano pri Slovenceh za primerno ceno, ne zahtevam nič za moje delo. Piši ali pa pridi!

Stephen Andolšek, zastopnik za delo, Elkland, Tioja Co., Pa. (14—9) v d)

KDOR VIDI, KUPI.

V jednom samem tednu, zadnjem v juliju, so kupili sledeči rojaki zemljišča: Joe Tauher, Rock Springs, Wyo., Louis Lipar, Rock Springs, Wyo., George Ruppe, Ironwood, Mich., Anton Sterk, Ironwood, Mich., Mike Krulej, Castle Gate, Utah, Frank in John Fik, Rock Springs, Wyo.

Ali ni to zadosten dokaz za dobroto zemlje, kraja in podnebja? Če želiš živeti med svojimi rojaki in biti kdaj v resnici samostojen, piši ali pa naravnost pridi v Chicago, Ill., tam pokliči številke telefonu Lawndale 7449, pa pride kdo po-te. Plačamo vožnjo na 40 kupljenih akrov. Pridi sam in pogledaj se ne daj vabiti v kraje, kateri niso za-te, ali pa med ljudi, kateri so tuji. Iščejo samo pridnih rok. Sto dolarjev takaj na vsakih 40 akrov, ostalo mesečno po 10 dolarjev. Ne boš se kesal, kakor se ne kesajo tisti, ki so že letos naseljeni, ker bodo imeli že s prvimi prideikom zemljo plačano. Ne zdiš nad draginjo in odiranjem, če si lahko pomagaš. Torej pridi, ali pa piši prej na lastnike:

Krže Mladic Land Co., 2616 S. Lawndale Avenue, Chicago, Ill.

OGLAS.

Lansko belo vino od prve trgatve iz muškatal in tokaj grozdja stane 35¢ galona; črno in rdeče vino zinfandel 35¢ galona; resling stane 40¢ galona; belo vino od leta 1910 45 centov galona; staro belo vino resling 50 centov galona. 100 proof močan drožnik ali tropinjevec 4½ galone za \$12 in 10 galon pa \$25. Vino pošiljam v posodah po 28 in 50 galon. Vinarna in distilerija blizo postaje. Naslovite vsa pisma na:

S. Jakše Winery, P. O. Box 161, Santa Helena, Cal.

HARMONIKE

bodis kakoršnekolik vrste izdelajera tr popravim po najnižjih cenah, a delo trpečno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16 let takaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike te računam po delu kakoršne kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL
1017 E. 62nd Str., Cleveland

EDINA SLOVENSKA TVRDKA.

ZASTAVE, REGALJE, ZNAKE, KAPE
PEČATE IN VSE POTREBSCINE
ZA DRUŠTVA IN JEDNOTE.

Delo prve vrste. Cene nizke.

F. KERŽE CO.

2616 S. LAWDALE AVE., CHICAGO ILL.
SLOVENSKE CENIKE POSILJAMO ZASTONJ.

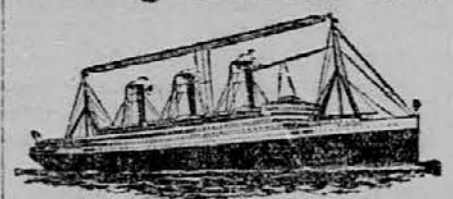
OGLAS.

Velika izbira slovenskih grafofonskih plošč in vseh vrst grafofonov. Istotako tudi ur, veržice in najrazličnejše zlatnine in srebrnine. Pišite po cenik, ki Vam ga pošljemo zastonj in poštne prosto!

A. J. TERBOVEC & CO.
P. O. Box 25.
Denver, Colo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
IN NAJČENEŽI DNEVNIK.

Hamburg-American Line.

Redni prekoatlantski promet iz
NEW YORKA do HAMBURGA
preko PLYMOUTH in CHERBURG

Veliki poznatni parniki na dva vijaka:
Kaiserin Augusta Victoria, America, Cincinnati
Cleveland, President Lincoln, President Grant,
Pennsylvania, Patricia, Pretoria itd.
Veliki moderni parniki nudijo najboljše udobnost
za primerno ceno; neprekinjena kuhinja in
postroja.

Opremljeni so z vsemi modernimi aparati.

Odhod iz New Yorka:

AMERIKA — odpluje 19. sept. 12 dopol.
HAMBURG — odpl. 21. sept. 2 dopol.
CINCINNATI — odpl. 25. sept. 10. dop.
KAISERIN AUGUSTE VICTORIA —
odpluje 30. sept. ob 19. dopol.

Vozijo tudi v Sredozemsko morje

Hamburg-American Line,

41-45 Broadway, New York City.
Pisarne: Philadelphia, Boston, Pittsburg,
Chicago, St. Louis, San Francisco.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Ohio in
Pennsylvania naznanjamo, da jih
bo obiskal naš zastopnik, gospod

ANDREJ BOMBACH.

kateri je od nas pooblaščen po
birati naročnino za Glas Naroda
in izdavatvi pravovelnostna potr-
dila, ter ga rojakom toplo pripo-
ročamo.

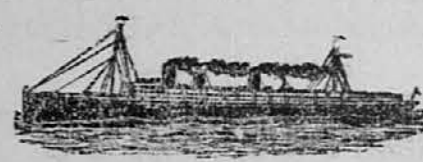
S spoštovanjem
Upravištvo Glas Naroda.

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.
Redna tedenska zveza potom poštneih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND
18,694 ton

FINLAND
12,185 ton

KROONLAND
12,185 ton

VADERLAND
12,018 ton

ZEELAND 12,185 ton.

Kratka in udobna pot na potnike v Avstrijo, na Ogrsko, Slovenijo, Hrvaško
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna te-
lesniška zveza!

Posebno se še skrbí za udobnost potnikov medkrovijs. Treči razred onatoli
malih kabin na 2, 4, 6 in 8 potnikov.
Za nadaljnje informacije, cene in vožne listke obrnite se na nas!

RED STAR LINE.

1 No. 9 Broadway
NEW YORK
24 State Street
BOSTON, MASS.
702 2nd Ave.
SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street
PHILADELPHIA, PA.

1308 7th Street, N. W.
WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street
NEW ORLEANS, LA.
N. W. cor. Washington & LaSalle
CHICAGO, ILL.
900 Locust Street
ST. LOUIS, MO.

205 McDermott Ave.
WINCHESTER, MAN.
319 Garry Street
SAN FRANCISCO, CAL.
1121 So. 3rd Street
MINNEAPOLIS, MINN.
31 Hospital Street
MONTREAL, QUE.

Važno za Slovence!

Slovenci, koji nameravate kupiti
farne ter postati neodvisni,
pridite in ogledajte si zemljo tudi v
Willard Wis. Predno kje drugje
kupite, obrnite se edino le na
Ignac Česnik, koji je od države
Wis. pooblaščen kot naselinski
zastopnik. Za njegovo pošteno de-
lovanje pri nakupu zemlje, jamči
država Wis., ter The Forest National
Bank in N. C. Foster Lum-
ber Co. v Fairchild, Wis.

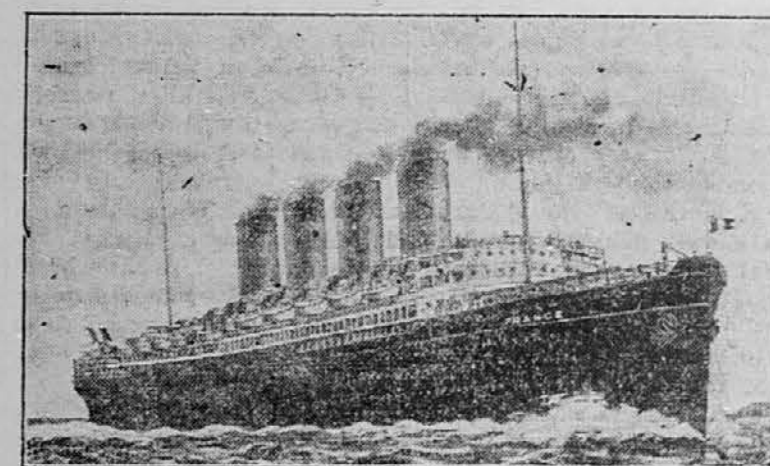
Prodajam farne obdelane in neobdelane v slov. far-
merski naselbini Willard Wis. Cena neobdelane zemlje je
od \$16—18 akre, obdelane zemlje pa od \$30—90 akre.
Tukaj je že nad petdeset slovenskih družin in nad tri-
deset se jih še to poletje ali jesen naseli, ker zemljo imajo
že kupljeno. Kojeva veseli živeti na farmah med Slovenci
naj se zaupno obrne osebo ali pisмено na

IGNAC ČESNIK, P. O. Willard, Wis.
državni naselinski zastopnik.

"GLAS NARODA" STANE ZA CELO LETO SAMO TRI
DOLARJE. NAROČITE SE NANJ!

COMPAGNIE GENERALE
TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)
Direktna črta
do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.
Poštni Ekspres parniki so:
"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "FRANCE"
na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na četiri vijaka

Poštniparniki so:

"CHICAGO" "LA TOURNAI" "ROCHAMBEAU" "NIAGARA"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chesbrough Building.
Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih iz pristanišča št. 57
North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River. N. Y.

*LA PROVENCE 19. sept. 1912 *FRANCE 10. okt. 1912
*LA SAVOIE 26. sept. 1912 *LA PROVENCE 17. okt. 1912
*LA LORRAINE 3. okt. 1912

POSEBNA PLOVITBA

V HAVRE:

Parnik "CHICAGO" odpl. s pomola št. 57 dne 21. sept. ob 3. popol.
Parnik "LA TOURNAI" odpl. s pom. št. 57 28. sept. ob 3. popol.
Parniki z av-sdo začnejo odpl. imajo po dva vijaka
Parniki z križem imajo po štiri vijaka.

Rezervni zaklad
nad
pol milijona
kron.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI, DUNAJSKA CESTA šte. 18

obrestuje hranilne vloge po čistih
brez odbitka rentnega davka.

Naš zastopnik v Zed. državah je:

FRANK SAKSER

82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave N. E., Cleveland, Ohio.

Stanje hranilnih
vlog
dvajset milijonov
kron.

